

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PART POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyéni tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGHPÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többzárú közlésnél 6 fillér. Nyitólér so a 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postakaraképztári osek- és kiírás 10,489. szám

A helyzethez.

Irta: Ugron Gábor.

A válság után két napig „vitakozott” a képviselőház. Nem vitakozott, mert nem szálltak érvek ellen érvek, felfogás és álláspont ellen politikai nézet és tervek. Beszéltek és forogtak, hol saját tengelyük körül, hol minden tengely nélkül. Törpe, kusza, üres, a célt meg nem világító, még a lefolyt harcot is homályban hagyó nyilatkozatok történtek. Egy hangot sem ütöttek meg abból, a mi agyukban zugott.

A nemzet sem tudta meg, hogy a kormányválság majdnem alkotmányválsággá fajult. A parlament nem jaidult fel saját sérelmére, hogy parlamenten kívül álló férfi szemben a többség kormányával a királytól megbízatást nyert és a király hivatalos tanácsadójának háta mögött tárgyal. Szomorú, hogy ilyen illetlen, nem alkotmányoszerű kísérletek megrovás és tiltakozás nélkül tudomásul vétetnek. Még szomorúbb, hogy gyáván, észrevétlen mellőztettek. Hisz ez bátorítja és tévedésbe ejti a reakciót.

A sajtónak kell megállapítani, hogy a miniszterválság éretlenül és erőszakosan lett felidézve. Másfelől a kormány nem értvén egyet, tehetetlenségében ácsorgott, a helyett, hogy védte volna magát és az országgyűlés előtt felvette volna a küzdelmet a kulisszafondorlatokkal szemben. Az önfentartás ösztöne is kötelezte, hogy ne szoríttassa magát a válságba, a míg arra okot a képviselőház szavazatában, többségének megapadásában nem talál. A parlamentben kell a válságnak kezdődni és el is dőlni, nem pedig a színpalak mögött. Szajaskodók hetvenkedése miatt a szelek s a hullámok kényére hagyni önmagát, az országot és alkotmányát, gyöngeség. A minisztereknek nemcsak az kötelességük, hogy lemondani tudjanak tárcáikról, hanem, hogy párt- és politikai állásuk védelmében kitartsanak, a míg kedvező, legalább alkotmányos kibontakozás lehetővé válik.

Tartoztak az egyesült pártoknak, a választó nemzetnek, hogy helyt álljanak nemcsak az egyértelműség idején, hanem az eltérések és különbözőségek alkalmával is. Ha a helyzetet és az egymás között való viszonyt őszintén a miniszterek feltárják vala a pártok főbb emberei előtt és tanácsukat kikérik, ak-

kor — csaknem bizonyos — elmaradt volna nemzetünkről ez a három havi romboló láz. Nehéz olyan miniszteriumon segíteni, melyik nem él, nem tanácskozik, tervez és cselekszik a pártok és a Ház férfival, hanem hallgat, titkolózik, határoz és a már kész, már elvállalt kötelezettségek végrehajtását követeli a pártoktól és a képviselőháztól.

A kabinet bemutatkozása éppen nem volt lélekemelő. A miniszterelnök inkább mentette az ujravállalkozását, mintsem igazolta. Megmondhatta volna, hogy itt vagyunk, mert az események, kísérletek és próbavállalkozások igazolták, hogy a helyzet nem fordult akár jobbra, akár balra akkorát, hogy más, mint szövetséges kabinet, lehető volna fent is, az országgyűlésen is, a vármegyéken is. A közélet nem nélkülözheti a pártok összeműködését és a koalícióból származott kabinettet. Egyiket sem lehet se pótolni, se helyettesíteni.

Nem elégíti ki a miniszterelnök szerény nyilatkozata, hogy szeptemberben lemondanak. Mi lesz aztán? Az özőnvíz? A lemondás nem cél, nem is feladat. A miniszterium nem szabad, hogy ócska folt legyen az alkotmányos nemzet cipőjén, mely eltart, úgy a hogy, három hónapot. Nem lehet cél vakációt adni a válságnak és ajtót tártni előtte, mint nyaralásról visszaérkező gazdáknak. Nem gazdánk a krízis, hanem betegségünk, a mit leküzdünk szükség és felléptének okos rendszabályokkal elejét kell venni. A válság okát kell eltávolítani részint engedmények, részint fegyelem által.

Az ok kétféle: elvi és személyi, melyek a függetlenségi párt harmoniáját, fegyelmét bontották meg. Minek következtében elveszítette egyensúlyát a többség is, az országgyűlés is. A függetlenségi pártot felbomlás fenyegeti. Sőt az előtt áll a parlamenti többség is, nemcsak feladata, hanem vállalkozásának teljesítése előtt, tehát a félbehagyás, a felsülés bélyegével homlokán. A miniszteriumnak kötelessége világos parlamenti helyzetet alkotni, hogy abból helyes, alkotmányos, progresszív kibontakozás fejlődhessék akár a hátralevő munka teljesítésére, akár a nemzet ítéletének kikérésére.

Ne habozzon senki. Ha az első — a munka — nem lesz lehetséges, akkor a második, az új választás, elkerülhetetlen. Ha

megszűnik az alap, a koalíció, melyen a nemzet képviselőit választotta, akkor a nemzetől kell felhatalmazást kérni — új alapra.

Elnökválasztás.

Iparos polgárok gyűlése.

A főispán — iparos-elnök.

(—gh) Székelyudvarhely város iparos polgárságának egyetlen számba vehető társadalmi intézménye van. Ez a Polgári Önképző- és Segélyező-Egyesület, mely ma (vasárnap) délután 2 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését.

Ez a közgyűlés van hivatva megörökíteni és jövőre is fenntartani alapítójának, gondos édes atyjának, a közelebről elsratott Solymossy Endrénének emlékét. Az általa elhintett jóféle magból fiatal, életerős sarjadék fakadt, melyre ő, a csupa szív és igazi fajszerező nagy székely, áldást hintő sugarakat lehelt. Ez éltette őtet és magát a nagyra hivatott intézményt is.

Iparos polgárságunk büszkesége, fáradságos munkássággal szerzett filléreinkből létesült emez intézménye, árván maradt: kидőit a legerősebb oszlopa, össze- és fenntartója.

Eros akaratú, szelid, áldott jó lélekkel bíró vezetőre van tehát ismét szükség; olyanra, amilyen Solymossy Endre volt, akit csak most, hirtelen halála után tud és fog igazán megbecsülni Székelyudvarhely város iparos polgársága.

Azt hisszük, nem csalódunk; azt reméljük, rosszat nem teszünk, ha iparos polgártársainknak, székely testvéreinknek e nagyfontosságú, városunk polgársága jövőjére messze kiható kérdésében most, a végleges határozás előtt, néhány utmutató szót kívánunk mondani. Ezt szinte erkölcsi kötelességünknek ismerjük, hiszen sok éven át: az alapítóval egykorban harcoltunk, küzdöttünk az Egyesület fejlődésének lépésről-lépésre való építése mellett, felemelt zászlója alatt.

Ami szerény véleményünk, tisztán az intézmény javára, az elültetett esemete hivatásos gondozása, terebélyes fává növelése szempontjából, más nem lehet, minthogy a székelyudvarhelyi polgári önképző- és segélyező-egyesület minden igaz barátja, jóakarátú tagja vegyen részt a mai tisztújító közgyűlésen. Az elnökválasztásnál pedig egyértelműleg, megérdemelt lelkesedéssel kiáltsa: *Éljen Ugron Ákos főispán, mint elnök.*

A főispán köztünk való élete, társadalmi tevékenysége, iparos polgárságunk iránt sok esetben tanusított megbecsülő, felemelő szeretet, magas befolyása, mind oly tulajdonságok, melyekre Székelyudvarhely város iparos polgárságának feltétlenül szük-

sége van. Tehát önmagunkat becsüljük meg akkor, midőn testvéries egyetértésben csatlakozunk és a képzelt válaszfalak ledöntésével, valódi, hamisítatlan, egységes polgári társadalmat teremtünk. Ebben úgy az egyesek és az összeség inkább boldogulhat, mint a széthuzó, folyton gyűlölködő, egymást felülmulni törekvő tülekedésben.

Aki polgárságunk ez egyetértő, közérdekű munkálkodását megakadályozni akarná, az nem lehet barátja a testvériességgel elérhető áldásos működésnek. Ilyen ellenségünk — tudtommal — nincs és nem is lehet, mert azt a polgárság erős akarata, előre törekvése, önmagában megtűrni nem tudná.

Ebben a reményben tekintünk a mai közgyűlés higgadt, megfontolt határozatai elé és hisszük, hogy őszine jóakaratu szavainkat, polgártársaink megszívlelik.

POLITIKA.

— Fővárosi tudósítónktól. —

(T. D.) A politikában szélsécsend uralkodik. A parlament befejezte tárgyalásait és szeptember végéig elnapolta üléseit. Azok a bécsi körök, a melyek velünk szemben mindig ellenséges magatartást tanusítottak, most is igyekeztek befolyást gyakorolni arra, hogy a király ne kezdje még meg nyári üdülését, hanem maradjon továbbra is Bécsben, mert avval rémitgették, hogy az újonnan kinevezett kormány bemutatkozása a parlamentben nem fog simán menni. Ezt az intrikát természetesen semmi sem igazolta és a parlamenti pártok valamennyien tudomásul vették a kormány kinevezését. A király már meg is kezdhette nyaralását és szerdán elutazott Ischlbe, a hol augusztus 27-éig fog egyfolytában tartózkodni.

A politikában beállott csendet azonban kellemetlenül zavarta meg egy kínos incidens, amely a trónörökösnek Sinájában, a román királyi családnál tett látogatása alkalmával lejátszódott. A dolgot részletesen pertraktálták a lapok, hivatalos nyilatkozatok is estek garmadával és román részről cáfolták, tagadták az egész dolgot. Bármennyire is túlzottak voltak a zászlósértésről szárnyrakelt hírek, annyi mégis valónak bizonyult, hogy a romániai diákok letépték a magyar lobogókat. A leg-súlyosabban esik látba ez a perfidia éppen most, a mikor a trónörökös egyenesen azért ment Sinájába, hogy a két állam közt fennálló barátságos viszonyt dokumentálja.

Ferenc Ferdinándnak sinajai tartózkodását igyekeztek nyomban kihasználni ellenfeleink és olyan színezetet adtak a dolognak, mintha Magyarország jövődöbeli királya a magyar nemzetel szemben a román

nemzetiségi agitátorokkal rokonszenvezne és helyeselné az ő irredenta törekvéseiket. Ennek a mesterkedésnek igen átlátszó a célja: éket akarunk verni a trónörökös és Magyarország közé, hogy majdan Ferenc Ferdinándnak és az országnak feszült viszonyából politikai hasznot szerezhessenek. Számításaikban azonban csalódtak a jó urak, mert Magyarországon ilyen tendenciózus fogásokkal nem lehet hangulatot támasztani a nemzet jövőbeli királya ellen.

Ferenc Ferdinánd trónörökös, mint politikai soha sem szerepelt eddig. Mindig tartózkodott attól, hogy személyét királyunk mellett előtérbe állítsa. Az ő politikai felfogását nem ismeri senki sem nálunk, sem Ausztriában, sem másutt. De tudjuk azt, hogy egész férfi, független, férfias jellem és bővelkedik katonai erényekben. Egész férfinak ismertük meg őt akkor, amikor minden nehézségekkel szembeállva, hitvesévé tette azt, akit szeretett. Az ő katonai kvalitásainak bizonyítéka az az aktív munka, melyet katonai téren állandóan kifejt. A mit ezenkívül bizalmas környezetéből tudunk róla, az mind csak arról szól, hogy a magyar állami és nemzeti ügyekben rendkívül korrekten gondolkodik és hogy igaz rokonszenvvel van a magyar nemzet iránt.

Senki és semmi sem jogosítja fel a magyar nemzet ellenségeit arra, hogy a trónörökösöt úgy tüntessék fel, mintha ellenszenvezne a magyarokkal és a magyar nemzet ellenségeinek aknamunkáját kísérné rokonszenvvel. Magyarországon senki józan politikai nem ad hitelt azoknak az ostoba meséknek, a melyek a trónörökösöt és a magyar nemzetet egymással szembe szeretnék állítani. Általános a hit, hogy jó királyunk lesz egykor és a milyen korrekt volt, mint a trón várományosa, ép oly korrekt, igazságos és alkotmányos lesz majdan a trónon.

Teljes indokolatlan a nemzetiségi politikuskoknak az a számítása, hogy a trónörökös az ő politikai céljaikat fogja előmozdítani a jövőben. De hiszen ők maguk is tisztában vannak ezzel. Nekik azonban a látszat kell és a trónörökös korrekt rezelváltságát, amellyel minden politikai nyilatkozattételtől távol tartja magát, ügyes taktikázással arra használják fel, hogy Ferenc Ferdinándot, mint az ő barátjukat állítsák oda országvilág színe elé. A trónörökös ami részünkön van — hirdetik nagy garal — kell-e ennél ekesebben szóló bizonyíték arra, hogy a mi nemzetiségi törekvéseink jogosak.

Ezek az urak szemérmelen panaszaikban olyan hangosak és olyan hazugok, hogy egyszerűen elképesztik az embert. Egész Európát telelarmázzák képzelt sérelmeikkel, jó nevű külföldi publicistákat bolondítanak el, hogy tollukat, tudásukat, nevüket az ő félrevezetésükkel a maguk céljai érdekében használják fel és most már odáig merészkednek, hogy a trónörökösöt iparkodnak úgy feltüntetni, mint velük együttérző pártfogójukat, támogatójukat.

Az ő politikai piszkolódásaikkal szemben a magyar nemzet nyugodtan, önértzetel terjeszti az igaz tényeket a művelt külföld bírálata alá. Bármilyen hangosak és hazugok le-

gyenek is, nem akad senki, aki józan és objektív felfogással az ő siralmaiknak adjon hitelt. És legkevésbé fog hitelt adni abban, hogy a magyar nemzet jövőbeli királya az ő pártjukon van. A trónörökösöt másként ismerik Európában és csak megmosolyogják azt, aki politikai kalandorok eszközeként akarja az ő személyét kijátszani.

Barangolások.

Fürdőszalon — fürdő nélkül.

Az ideai nyáron fürdőzésre alkalmas idő szinte nem is volt. De lehetett volna, mert a nyárnak jó nagy része már elmúlt. Miután pedig előre tudni semmit sem lehet, az emberiség annak idején felkészülődik. Pakol és megy. Megy távoli vagy esetleg: közeli fürdőhelyekre. Persze, ki hogyan teheti. De az a fő: hogy tehesse. Azonban hányan vagyunk, akik nem tekintjük, akik egyáltalában se közelre, se messzire nem mehetünk el. Mi tehát itthon maradunk. És mit csinálunk itthon? Sok mindent, de legfőképpen, ha nagy meleg sűt, izzadunk. Ha por van (ez pedig van) nyeljük. S piszkosak is leszünk. Mind e bajok ellen a legbiztosabb orvoslást nyújt egy jó uszoda. Mi is szeretnénk oda menni. De hol van e hely? Keressük és nem találjuk.

Pedig, ismételjük, az ideai nyáron még fürdésre való idő nem is volt; de lehetett volna, mert előre tudni semmit sem lehet. S mi lett volna akkor, ha forró nyár lesz? Ha elevenen kell is megsülnünk? Vajjon akkor meg lett volna-e az uszoda? Nem mernők egész határozottan állítani!

Pedig (egy újabb pedig) mi úgy tudjuk, hogy a tavaly egy részvénytársaság volt az uszoda megépítésére már félig megalakulva. Ez akkor azért oszlott fel, mert Fábrián József fakeskedő és vállalkozó határozott ígéretet tett, s ilyen irányban, ha jól emlékszünk, nyilvánosantett nyilatkozatot, hogy az uszodát a jövő évre (vagyis most már: jelen évre) ő megcsinálja. Nem tudjuk mennyiben volt az ígéret határozott, de ha egészen az volt, akkor azt jó lett volna már eddig beváltani, ha pedig nem volt az, akkor a részvénytársaságnak kellett volna a mozgalmat tovább folytatni és ez ügyet végre megvalósítani. Mert így, hogy mindenik a másikra tolja, s a végén mindenik kibúvik a dolog alól, az uszoda sohase lesz meg. Félünk, hogy csakugyan nem lesz.

Mi már szinte restelkedtünk, mikor eszünkbe jutott, hogy ezzel az ügygyel megint előhozakodjunk. De végre legyőztük restelkedésünket. Mert az uszodát mi nem építhetjük meg; ehhez nekünk módunk nincs, s főképp nem a mi kötelességünk megépíteni. Az uszodát csak más építheti meg. Ami tenni valónk ez ügyben az, hogy az ügyet ne hagyjuk elaludni. Nem is fogjuk hagyni.

Mert végre még is nagy elmaradottság jele, ha egy ilyen népes és kiterjedt intelligenciával bíró városban az ember még a közegészség s az ez által föltétlenül megkívánt köztisztaság követelményeinek is csak a legnagyobb veszodések árán tud eleget tenni. Vagy nem is tud tökéletesen. Mert a Küküllő partja a leg-

nagyobb részében bevar iszaposodva. Már most készüljön az ember fél-felé vagy lefelé kilométernyi távolságokra alkalmas helyet keresni, ha nem akar a kijövetel alkalmával még jobban bepiszkolódni, mint a hogy bement. Valahol végre letelepszik és bemegy a vízbe. A Küküllő, mint mindenki tudja, állandóan költöződik, meder viszonyai a legmegbizhatatlannabbak. Még jó szerencse, ha csak mázsányi kövek torlaszolódtak össze s csak ezeken kell keresztül bukdácsolni, s nem mennek ezenkívül arasznyi hosszú tövissek, cövek végei is az ember talpába vagy éppen a hasába. Ezenkívül a legtöbb alkalmas helyen a tízevel-huszával nyüzsgő s magokat rendesen iszappal bemázoló utcaölykök, cigánygyerekek a vizet annyira felzavarják és összepiszkítják, hogy igazán jól csak azok a szintén nem messze hempergő és barátságosan rőfögő négy-lábu állatok érezhetik magukat, melyeknek tisztasága nem éppen mintaszerű...

Hanem jól van! Mondjuk, hogy ez a férfiaknak még így is jól van, azoknak nem áll jól a kényeskedés. De hol fürödjenek ilyen körülmények közt a nők?

Városunkban sok nő van. Nők, akik azonfelül, hogy szépek, még tiszták is óhajtanak lenni. Ők vagy mondjanak le teljesen arról, hogy valaha tágasabb helyen, a tisztaságon kívül még egy kis felüdüléshez is jutva megfürödhessenek, vagy fogadjanak 6—7 koronáért kocsit (vannak, akik csakugyan így is szoktak tenni) és menjenek le Bikafalváig, vagy meddig, ahol végre megfürödhhetnek. Persze itt sem tökéletesen, s nem nyugodtan, mert a helyet nem ismerik s rendesen a legalkalmatlanabb helyre tévednek el.

Ezekért kell végre egy uszodáról gondoskodni. Egy jól berendezett uszodáról, melyben a fürdőzés ideje is alkalmasan be van osztva, s ez megfelelő felirással jelezve. Pl. így:

9—11 óráig csak nők részére nyitva

Mert ismételjük főképpen az ő érdeklődésükben végre tenni kell valamit, de feltétlenül és haladéktalanul. S ha ez végre megvalósul, beszélhetünk köztisztaságról, közegészségről. Másszóval: haladásról. De addig nem. S ha más nem, végre magának a városnak lenne kötelessége az uszodát létrehozni. Nem lenne kárba vesztett befektetés, biztosan meghozná a maga kamatait, készpénzben is. Csak tessék megpróbálni!

HIREK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a városi tanács közelebről beterjeszti egy városi uszoda tervezetét és költségelőirányzatát a képviselőtársasághoz;

mondják, hogy vármegyénk intéző körei a szegény- és árvaház felállítására iránt mozgalmat indítottak;

mondják, hogy a Székely Társaság által felvetett zeneiskola eszméje — a városnál igen jó helyen van.

E hírek valódiságáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

— A képviselőház a Petőfi-ünnep. A segesvári magyar polgári kör a képviselőházat meghívta Petőfi és hős társai halálának aug.

elsején délelőtt 11 és 1 óra között Fehéregyházán és ugyanaznap délután 4 és 5 óra között Segesváron tartandó hatvanadik évforduló ünnepére. Az ünnep július 31-ről azért helyeztetett át augusztus elsejére, vasárnapra, hogy a nép is nagyobb számmal vehessen részt a nemzeti ünnepben.

— Szerkesztőnk kinevezése. Másfél évtized óta küzdünk Székelyudvarhely város iparos polgárságának előhaladása, jóléte érdekében. Azonkívül, hogy több ujtást kezdeményeztünk, nem volt egyetlen lényegesebb kérdés sem, a melyet lelkesedéssel, igazi székely fajszere-tettel felkarolni ne kívántunk volna. Másfelől pedig az egyes polgártársak ügyes-bajos dolgaiban is állandóan készséges tanácsot, jóindulatu segédkezet nyújtottunk számtalan esetben — anyagi haszon lesése, várása nélkül. Ez őszinte, becsületes munkálkodásunk kitüntető elismerésének tekintjük a következő kinevezési okiratot, mely hozzánk e hó 15-ikén érkezett:

Kereskedelmi m. kir.

minister.

56.259. sz.

VI. C.

Teljesítés

Betegh Pál lapszerkesztő
urnak

Székelyudvarhely.

Udvarhely vármegye iparfejlesztő bizottságának előterjesztésére, kinevezem Önt e bizottság tagjává.

Felkérem, hogy ezen minőségben a nevezett bizottság ülésein részt venni és azt működésében tapasztalataival és szakvéleményével támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1909. július hó 12-én.

A miniszter helyett:

Szterényi s. k.
államtitkár.

Jóleső örömmel fogadjuk e hivatalos megbízást. Újabb munkálkodási alkalomnak tekintjük, ahol az eddigénél talán még fokozottabb mértékben dolgozhatunk vármegyénk és városunk ipari fejlődésén. Hogy pedig ezt minél hathatósabban tehesük, iparos polgártársaink további feltétlen bizalmára, jóindulatu támogatására, a közügyek iránt való fokozottabb érdeklődésére van szükségünk. Akarata nélkül — senkit sem lehet boldogítani, segíteni. Megvalósításra alkalmas, gyakorlati eszmékkel, ohajtásaikkal jövőre is — bizalmasan forduljanak hozzánk. Ezeket mi — szükség szerint — a „Székely-Udvarhely“ hasábjain és most már illetékes helyen szóval is teljes erőnkkel felkaroljuk és támogatni fogjuk. Mi polgártársaink boldogulását, előmenetelét nem irigyeljük, sőt annak valóban örülünk, ha szerény tehetségünkkel egyik-másiknak ezután is jót tehetünk.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter P o ó r Gizella székelyudvarhelyi állami polgári leányiskolai helyettes tanítónőt a salgótarjáni állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónőnek nevezte ki. Helyébe pedig Székelyudvarhelyre M u s z a Mária salgótarjáni polgári iskolai rendes tanítónő fog idejönni.

— Kataszteri biztosok beosztása.

A legújabb kinevezett kataszteri biztosok közül — a kiknek kinevezéséről annak idején hírt adtunk volt — a pénzügyminiszter Udvarhely- és Csikvármegyék területére báró Orbán Ottót, Kaáli Nagy Zoltánt és Jakabházy Samut osztotta be. A kataszteri biztosok működésüket már megkezdték.

— **Helyi iparosaink érdekében.** A székelyföldi állami tanítóképző-intézet Székelykereszturon leendő felépítésének ügye tudvalegőleg befejezett dolog. Az árlejtés megtörtént és az építkezési vállalatot székeli *Robelly* Aladár építész Szegedről nyerte el. Hogy mennyire szíven viseli *Ugron* Ákos, vármegyénk főispánja iparosaink boldogulásának ügyét, onnan is következtethetjük, hogy mihelyt az árlejtés eredményéről értesült, a nevezett építész helyi iparosaink érdekében azonnal megkereste. Erre természetesen az építész készséggel válaszolt és kijelentette, hogy egyenlő ajánlat esetében, megbízható helybeli iparosainkat feltétlenül előnyben fogja részesíteni. Egyesekből áll a család, családokból a község, város; városokból, községekből az ország. Ha az egyes támogatásra utalt iparosok ügyeit esetenként és alkalmanként felkaroljuk, a városnak, községnek és így ezek által magának az országnak teszünk hazafias szolgálatot. Aki így gondolkodik, így cselekszik, méltó a polgári közbecsülésre és mindnyájunk bizalmára, szeretetére.

— **Új postaügynökség.** Udvarhely-vármegye Firtosmartonos községében — mint a postaigazgatóságtól értesülünk — a kereskedelemügyi miniszter által engedélyezett postaügynökség folyó évi július 21-én megnyílik. Ez ügynökség kézbesítő kerületébe Firtosmartonoson kívül Énlaka község van beosztva.

— **A vidéki sajtó megbecsülése.** Meleg, rokonszenves és barátságos bangu hivatalos levél érkezett hozzánk tegnapi délután. Ez a levél pedig szőlő ekképen:

„Udvarhely vármegye kir. tanfelügyelője. 2487—1909. szám. A „Székely-Udvarhely” tekintetes szerkesztőségének Székelyudvarhely. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ö. exelenciája f. évi június hó 26-án 70.038 szám alatt kelt rendeletével engem az udvarhely-vármegyei tankerület népoktatási ügyeinek vezetésébe megbízni méltóztatott. Midőn erről a tekintetes szerkesztőséget értesíteni szerencsés vagyok, hazafias bizalommal felkérem, hogy az általam szolgált ügyet nagybecsű jóindulattal, szíves támogatásban részesíteni méltóztatassék. Székelyudvarhely, 1909. július hó 14-én. Hazafias üdvözléssel: *Rhédei* János, hivatalvezető kir. segédtanfelügyelő.”

E levélben a vidéki sajtó értékes munkájának megbecsülését látjuk. Nem a maga részére kéri támogatásunkat. Erre egy felvilágosodott, hivatása magaslatán álló, önértékes tisztviselőnek szüksége sincs. De az új segédtanfelügyelő — mint első fellépéséből világosan következtetni merjük — dolgozni, tenni, alkotni akar és — úgy látszik — jól tudja, hogy a néptanítás egyik leghathatósabb eszköze: a tisztességes vidéki sajtó. Ezzel együtt munkálkodva, a siker el nem maradhat. Szíves örömmel hazafias lelkesedéssel állunk

melléje és minden helyen, jóirányú munkálkodását a legnagyobb készséggel fogjuk támogatni. Hiszen a közügy, vármegyénk tan- és nevelésügye, ami igen kedves program-pontunk egyike; másfél évtized óta gyakoroljuk. Volt idő, mikor a „Székely-Udvarhely” nyomán, Udvarhely-vármegye tanítószolgálatának működését az egész Székelyföldön követésre méltó példának állították — feltétlenül pártatlan bírálók, szomszéd vármegyei szaktekintélyek is. Ezt ismét vissza lehet varázsolni. Csak vezér kell. A hadsereg készen áll. Az országban lelkesebb, önzetlenebb munkára később tanítószolgálat sehol sem lehet, mint e tiszta székely fajmagyar vármegyében. Szeretet, jóindulat, igazságos és méltányos bírálat, atyai bánásmód mellett e tiszteletra méltó testület — nagy dolgokat mivelhet. Teljes bizalommal, székely ösztöne szeretettel üdvözöljük tehát az új tanfelügyelőt s hisszük, reméljük, hogy benne e vármegye tanítószolgálatára végére állandóbb vezetőre talál és valahára megszűnik nálunk is a tanfelügyelők vendégszerepléséhez hasonló, túlságosan gyakori változása...

— **Katonák hazabocsátása.** Az elmúlt napokban csütörtökön és pénteken bokrátság, katonasípkás falusi legények jártak szerteszét hangos nótázással, jókedvvel a város utcáin. Az 1906. évben bevonult katonáink voltak, a kiket legnagyobb részt Boszniába szállítottak volt ki annak idején. A hadügyminiszter most a közeledő aratás és egyéb sürgős nyári mezei munkákra való tekintettel hátralékos néhány heti szolgálati idejüket elengedte és így hazabocsátották őket.

— **Kosaras mulatság.** Szentlélek és vidékünk arany ifjúsága folyó hó 25-én (vasárnap), Szentléleken, a község ház nagytermében, a felépített szent sir költségei fedezésére, változatos műsorral egybekötött zártkörű kosaras táncestélyt rendez, amelyre a t. közönséget e helyen is tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépés családonként 2 K, személyjegy 80 fillér. Kezdeté este 7 órakor.

— **A községi és körjegyzők vasuti igazolványai.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter most döntött a rendszeresített állásban működő, önálló hatáskörű községi és körjegyzők féláru vasuti jegy váltására jogosító igazolványainak kiadása tárgyában. A miniszter rendelete szerint az igényjogosultság ez évben az arcképes igazolványok kiváltására július 1-ével nyílt meg s az igazolvány a jognak ez évre való különbeni elvesztése mellett, legkésőbb aug. hó 3-ig kiaváltandó.

— **Öngyilkos kisbíró.** Balázi József kisbíró Székelybethlenfalván tegnapi délután, 16-ikán délután, amíg felesége az erdőre járt, otthon felakasztotta magát. Balázi 39 éves, jó munkabíró, tehető ember volt. Hivatalos teendőinek is eddig jól megfelelt. Tettének okát senki sem tudja, hátrahagyott irását sem találták meg, mely valamelyes felvilágosítást nyújthatna.

— **A székely akció.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a székely akció utjában Erdély több vármegyéjére kiterjesztette. Az akció eddig Marostorda, Udvarhely-, Háromszék-, Csik-, Tordaaranyos-, Kisküküllő- és Brassóvármegyék terüle-

tére terjed ki. A segítő akcióba most bevonták Alsófehér-, Szilágy- és Kolozsvármegyéket az érdekelt vármegyék kívánására és legközelebb kiterjesztik Szolnokdoboka- és Hunyadvármegyékre is. Az akció ez évben folytatta a vetőmagvak kiosztását és megkönnyítette a földműveléshez szükséges eszközök és gépek megszerzését. A szarvasmarhatenyésztés érdekében gondoskodtak apaállatok beszerzéséről. A sertésállomány viszszaállítására 2000 drb kocát osztottak ki. A juhtenyésztés felélesztésére öt év alatt 6900 drb juhot adtak ki. A székely munkások egy tekintélyes részét beiratták a gazdasági munkás- és cselédpénztárba és rendezték a munkásközvetítést is. Marosvásárhelyen ingyenes jogsegélyt nyújtó irodát létesítettek. Az akció intézőinek közbenjárására az egyik községközösség a székely bányász munkások részére munkásházakat épített.

— **A sör miatt** súlyos balesetet szenvedett *Löbl* Mózes raktárnok Fiatfalván, a *Roth* Bernát szeszgyárból helyiségében. Folyó hó 13-án d. u. 4 órakor a gondos munkás a sör pasterizálása után érdeklődött. E közben a lépcsőről egy törött sörös üvegre vissza esett és jobb keze hátán a kis és gyűrűs ujj inát elmetesztette. A szerencsétlen embernek hét kiskuro gyermeke van, akiket keresetből eltart. Munkaképtelensége — az orvosi vélemény szerint — 3-4 hétig tarthat.

— **A tüdővész.** Amióta a tüdővész olyan óriási mértékben pusztít, a belügyminiszterium részletes statisztikát vezet a rettenetes betegség halottairól. A statisztika adatai szerint az elmúlt hónapban 6551-en haltak el tüdővészben. Budapest 270-en, a Duna-Tisza közén pedig 1175-en estek a tüdővész áldozatául. A Királyhágón túl így oszlottak meg a halálesetek törvényhatóságok szerint csoportosítva: Alsó-Fehér 46, B.-Naszód 26, Brassó 30, Csik 41, Fogaras 23, Háromszék 34, Hunyad 75, K.-Küküllő, Kolozs 68, Kolozsvár 18, Maros-Torda 60, M.-Vásárhely 9, N.-Küküllő 63, Székely 47, Sz.-Doboka 105, T.-Aranyos 47, Udvarhely 34. Összesen 746.

— **Anyakönyvi mozgalom az 1909. év. I. felében.** A városi anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Székelyudvarhelyen az 1909. év első felében; összesen 118 gyerek született a nemre nézve 56 fiú, 62 leány, halvaszületett 1 fiú, 3 leány, törvénytelen 4 fiú, elismert 3 fiú, 4 leány. Vallásra nézve: róm. kath. vallású 28 fiú, 36 leány; református 20 fiú, 17 leány; unitárius 3 fiú, 3 leány, ág. hitv. ev. 2 fiú, 1 leány; gr. kath. 1 fiú. Meghalt összesen 115 egyén, ebből 64 férfi, 51 nő. Idegen 15 férfi, 7 nő, helybeli halott maradt 93. Összehasonlítva a születési esetekkel, a halvaszületettek leszámításával, szaporodás összesen 21. Házasságok kötött 39 pár.

— **Fürdői élet Homoródon.** Az időjárás kedvezőbbre fordultával, megélénkült az élet Homoród-fürdőn. A vendégek egyre-másra érkeznek és ma holnap teljes számban együtt lesz az ott üdülni szokott közönség. Eddig már ott vannak: Flórián Kristóf és családja, kereskedő Székelyudvarhely. Özv. Szarka Árpádné és leánya p. ü. titkár özvegye, Székelyudvarhely. Dr. Fekete Sándorné és családja, törzsorvos neje, Bécs. Marie Wacheer, gyáros neje, Szentágot. Emma Fröhlich és leánya, gyógyszerész neje, Szentágot. Holló Domokos és neje, elmeorvos. int. ellenőr, Nagyszeben. Kádár Dénesné, ref. pap neje, Nagygalambfalva. Jakobi Róbertné, máv. mérnök neje, Sátoraljaújhegy. Josefina

Lőw, gyáros neje, Segesvár. Bokody László és neje, kereskedő, Budapest. Özv. Csehely Adolfné, tanár özvegye, Székelyudvarhely. Markeli András János, luth. lelkész, Hétúr. Özv. Derzi Károlyné és leánya, magánzó, Budapest. Özv. Gál Jánosné és családja, kereskedő, özvegye Székelyudvarhely. Dr. Epstein Lászlóné és családja, orvos neje, N.-szeben. Özv. Soly mossy Lajosné és leánya, magánzó, Székelyudvarhely. Csiky János és neje, tanár, Budapest. Özv. Márk Jánosné és huga, földbirtokos neje, Radnóth. Bölöni Béláné és családja, p. ü. felügyelő neje, Nagybecskerek. Ilyés Vilma, magánzó, Székelyudvarhely. Ilyés Kata, magánzó, Székelyudvarhely. Ilyés Miklós, ny. ezredes, Székelyudvarhely. Szalmásy Gyuláné és gyermekei, kereskedő neje, Marosvásárhely. Éltető Jánosné, magánzó neje, Nagyszeben, Bugyis Andorné és leányai, gyógyszerész neje, B. Szarvas. Hidegh István neje és gyermekei törv. bíró, Déva. Beer Ferenc és neje, szertárfőnök, Piskitelep. Id. Hügel Lipót és neje, földbirtokos, Szászrégen. Özv. Dr. Vargha Antalné, földbirtokos, Marosvásárhely. Lukács Zoltán és neje, földbirtokos, Marosvásárhely. Dr. Beszterczey Istvánné, járásbíró neje, Székelykeresztur, Szakáts Zoltánné, Parajd. Mánya Margit, Parajd. Broser János, magánzó Segesvár. Özv. Lukácsffy Istvánné, közjegyző özvegye, Székelyudvarhely. Dr. Fodor Boldizsárné, ügyvéd neje, Székelykeresztur. Szabó Albert és családja, közjegyző, Budapest. Özv. Szabó Albertné, magánzó, Bukarest. Hory Béla és családja, ny. árvaszéki elnök, Kolozsvár. Konecz Henrikné és leánya, tábornok neje, Budapest. Konecz Ármán és családja, Székelyudvarhely. Szalay Mariska, Hari. Burján Erzsike, Székelyudvarhely. László Józsefné és fia, postafőtiszt neje, Budapest. Szabó Dezsőné és leánya, százados neje Nagyszeben.

Méhészet.

A mézpergetésről.

A mézpergetés ideje bekövetkezett. Ha a méhek a méztárban az ablaknál levő keretbe is mézet kezdtek rakni, a méztér ablakát levesszük és ha egy vagy két keret kivételével a benne levő keretek két harmadát lefedve találjuk, akkor kiszedjük mely esetben beljebb teljesen befedett kereteket is találunk. Az ilyen kereteket bátran ki kell szedni. Nem kell attól tartani, hogy nincs megérve, az ily keretek otthagynak vagy tartása károsodással jár, mert kedvező időjárás következtében 10—15 nap alatt erős méhtörzsek újra megtöltik a már kipergedett és vissza rakott kereteket. A méztérből kiszedett és fedetlen kereteket újból visszarakjuk a méztérbe, a mézesebbet a homlokfalhoz sorrendben; a ki tartalék kiépített keretekkel rendelkezik, a kivett mézzel telt keretek helyét azonnal üres kiépített keretekkel pótolja. Nagyon előnyös, aki ilyen tartalék keretéről gondoskodott, mert a méhek azonnal munkához foghatnak, s a mézes keretek kivételkor a méh is kevés a méztérbe s így nagyon könnyű az üres keretek berakása. Ellenben ha tartalék léppel nem rendelkezünk, a míg a mézes kereteket kipergettük, addig a méhek nagyon elfoglalják a kiüri

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉKI

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V. Balthory-utca 5. szám

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Bojdzsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki Fökut az ásványvizek királya kőszvény ellen
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyuviz

Baross, vesehaj ellen
Borhegyi hujhajító
Boholti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrakosi Mária, légsóhurut ellen
Hargitaliget, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kásonfő-ut-Salutaris jód és lithium tartalmu
Répati, égvényes ásványviz
Székely-Szelters, idült gyomorhajok ellen
Sztójkai, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

tett méztért, a mi nagyon megnehezíti a kipergetett keretek vissza rakását s azonkívül sok méh életébe is kerül. A fentebb elmondottak szerint egész bátran ki lehet üríteni a mézűrt mindannyiszor, a hányszor megtörlik a méhek, azonban a költő őrít érintetlenül kell hagyni, mert az a méheké. Én, igaz, a költő őrít is kiszedem a mézes kereteket, de ezt a műveletet kezdő méhészek semmi körülmények között ne tegyék, az ily eljárást csak tapasztalt méhészek tehetik. A kiszedett frissebb építményü teljesen lefedett mézes keretektől minden kaptár részére 2 keretet érintetlenül tartalékba kell tenni, hogy szükség esetén a mézhiányt pótolni lehessen.

A mézpergetőt és a hozzá szükséges eszközöket szépen meg kell tisztítani. A mézes kereteket ahhoz készült és élesre kifent fedelező késsel szép egyenletesen és minél vékonyabban mind a két oldalon lefedelezni és négy vagy nyolc keretet, a milyen a mézpergető, a keret felső lécével alól fordítva a pergető kelepcejébe kell rakni. A berakás után lassu hajtással a mézpergetőt megindítjuk, de vigyázva, mert a mézzel telt keretek a gyors hajtással eltörnek, még a régi építményük is. Midőn a keret külső oldalából a méznek egynegyed része kiment a hajtás által; a kereteket megfordítjuk és újra lassu hajtással megkezdjük a méz ürüléséhez képest a pergetést mind gyorsabban hajtjuk, a lép megfordítást egyszer vagy kétszer megismételjük, a mit egy kis ügyességgel nagyon hamar ellehet sajátítani. A frissen épült lép nem pergethető ki, mert összetörik. A kipergetett mézet kettős szítán meg kell szűrni a már előre beszerzett s kitisztított szép pléh edényekbe vagy üvegekbe, a melyeknek jól elzárható fedele van, mely a mézet megvédi a portól és tisztán tartja. A frissen pergetett mézzel telt edény fedelét, illetve szelét organtín szövettel gondosan le kell kötni, 4-5 napig meleg helyiségbe tenni, hogy a levegő és meleg a méz tisztulását elősegítse. 5 nap múlva vagy ha később is, a méz felszínére jött habot szépen egy tányérba le kell szedni és a mézes edény fedelét reátenni. Ily eljárás mellett tiszta és kifogástalan mézünk lesz, a melyet évekig el lehet tartani. A mézes keretek lefedelezéséből került mézet és viasztörmelékét egy tiszta hántott vessző kasba meleg helyre kell tenni, honnan a méz szépen a kas alatt levő tálba lefoly, azután a léptörmelékét a méhekkel meg lehet tisztítani. A méhek tisztítása után eltörve, szép viasztot kapunk. A viasz olvasztásáról később fogok írni. Cseberbe, használt főző edényekbe mézet ne tegyünk, mert ez által nagyot veszít mézünk érté-

kéből. A szép pergetett méz megérdemli a hozzá illő mézes edények beszerzését.

Székelyzsombor, 1909. július 10.
Ambaris András,
méhész.

Kiadja: Betegh Pál villam-motoros könyv- és újságkiadó intézete.

Ne feledje el

hogy a hirdetések

gondos átolvasása hasznára lesz.

Önök valószínűleg

Aki nálunk hirdeti annak sikere van!

A hirdetés szövegében szívesen segítünk; kívánatra klisé is beszerzünk.

Hirdetőinknél történő megrendelésénél a „Székely-Udvarhely”-re hivatkozni sziveskedjék.

Magyar Könyvteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: Karpáti Béla és Trautmann Henrik. Társzerkesztők: Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó. Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX. Meszler-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

5953-1909 tkvi. szám.

Hirdetmény.

Máréfalva község közös erdő és legelő aranyosítása következtében szükségessé vált telekkönyvi átalakítás és ezzel kapcsolatos telekkönyvi helyesbítése ügyben az 1892 XXIX. t. c. 2. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, ez azzal a felszólalással tetetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886 XXIX. t. c. 15 és 17 §§ ai alapján ideértve és oknak az 1889 XXXVIII. t. c. 5 és 6 § aiban és az 1891 évi XVI t. c. 15 § ainak a pontjában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889 XXXVIII. t. c. 7 § a és az 1891 XVI. t. c. 15 § b pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886 évi XXIX. t. c. 22 § a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1910. évi január hó 30 ig bezárólag e tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886 évi XXIX. t. c. 16 és 18 § ainak értelmében,

ideértve az utóbbi § nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5 és 6 § iban foglalt kiegészítéseit is, s a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásokat hat hónap alatt, vagyis 1910. évi január hó 30 napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fognak;

3. hogy mindazok kik az 1 és 2 pontjában körülírt eseteken kívül, az eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve velük, ideértve azokat kik a tulajdonjog aranyának az 1889 XXXVIII. t. c. 16 § a alapján történt bejegyzését serelmesnek találják, e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényü-

ket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt vagyis 1910. évi január hó 30 ig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csakis a törvényrendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszek mint telekkönyvi hatóságtól.

Székelyudvarhely, 1909. július 13.

Gyarmathy Ferenc
kir. törvényszéki bír.

Udvarbirót

keresek Nagyalambfalvi gazdaságomba, ki lehetőleg elméleti

és gyakorlati képzettséggel bír

és volt ily alkalmazásban. Eddig nyert bizonyítványait másolatával ellátott írásbeli ajánlkozásokat fizetési igényök jelzésével, címre küldjék meg mielőbb. Belépés — megegyezés szerint — azonnal is. Nagysolymosy Koncz Armin gyógyszerész és nagybirtokos Székelyudvarhelyt.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsölésével sölésképpen használva.

Figyelmeztetés: Silány bamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Forgalmazó: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany croszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

A párisi vilákiállításon bronz éremmel, Marosvásárhelyen ezüstéremmel, a debreceni és győri szakkiallításán aranyéremmel, a tordai védőegyleti kiállításon arany oklevéllel, az Országos Iparegyesület által díszesztéremmel kitüntetve.

Elsőrendű kész cipők legnagyobb raktára

Orbán, Nagy és Tamás cipészüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 2. sz. (Flórián-ház).

Ajánljuk legnagyobb választékban, általánosan elismert legjobb és legesinosabb kivitelben saját gyártmányu és elsőrendű Galanterie gyári cipőinket urak, hölgyek és gyermekek részére. Kenyelem szempontjából a vevőközönség rendelkezésére állandó nagy raktárt tartunk minden fajta cipőkből, mely az előre való rendelést feleslegessé teszi, mert raktárunkon saját készítményeinkből vásárolt cipőkert cégünk országosan jóhírrevel kezeskedik. Vidéki megrendeléseket találó használt cipők beküldése után gyorsan utárvét mellett eszközölünk. Ugyazintén elvállalunk minden e szakmában vágó legkényesebb igényeket is kielégítő megrendeléseket versenyképes árak mellett. A m. t. közönség eddigi szives pártfogásáért és bizalmáért hálás köszönetet mondva, vagyunk kiváló tisztelettel Orbán, Nagy és Tamás.

A valódi Kobrak-cipők legnagyobb raktára.